

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

de Koningin Wilhelminaschool

Plaats : Zoetermeer
BRIN nummer : 15PE|C1
Onderzoeksnummer : 286518
Datum onderzoek : 25 januari 2016
Datum vaststelling : 23 maart 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	10
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	12
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	13
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	17

SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

De Koningin Wilhelminaschool heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De opbrengsten zijn voldoende.
- De leraren verstaan hun vak en de lessen spreken de leerlingen aan.
- De rust, de prettige sfeer en de activiteiten die de school organiseert maken dat leerlingen en leraren het naar hun zin hebben.
- De school heeft een ambitieus schoolklimaat waarin leerlingen worden ondersteund en gestimuleerd in hun leren.
- De school besteedt veel aandacht aan sociale vaardigheden van leerlingen en dat is terug te zien in de manier waarop leerlingen en leraren met elkaar omgaan.
- Op de school is sprake van een veilig schoolklimaat. Afspraken en regels over de omgang met elkaar zijn bekend bij alle betrokkenen.
- De school heeft doelen geformuleerd voor het onderwijs en er heerst een professionele kwaliteitscultuur.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

De eindresultaten van de beoordeelde jaren 2013, 2014 en 2015 zijn voldoende. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen. Verder blijkt dat de oud-leerlingen van de school het goed doen in het voortgezet onderwijs. Ze functioneren overeenkomstig het advies dat ze hebben gekregen. De Wilhelminaschool is hier trots op.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning			•	

De school gebruikt eigentijdse methoden en biedt Engels in alle groepen aan. Het onderwijs is niet alleen gericht op werken met het hoofd, maar ook met hart en handen. De school heeft een aanbod voor creatieve en technische ontwikkeling van leerlingen en organiseert in de middaguren op een aantal data

speciale lessen hiervoor, de 3D-middagen. De school besteedt vanuit haar Christelijke overtuiging veel aandacht aan normen, waarden, sociale cohesie en actief burgerschap. Dat doet zij tijdens de godsdienstlessen en tijdens activiteiten die bijdragen aan de basiswaarden van de democratische rechtstaat.

De leraren brengen de ontwikkeling van leerlingen met methode- en landelijk genormeerde toetsen in kaart. Ook gebruikt de school jaarlijks een signalerings- en diagnoseinstrument om eventuele hoogbegaafdheid vast te stellen. Leerlingen die onvoldoende profiteren van het onderwijs krijgen een passend aanbod volgens de criteria voor de signalering van zorgleerlingen. De analyses van alle toetsen, de vaardigheidsgroei van de leerlingen, het groepsoverzicht en het groepsplan komen in de groepsbesprekingen aan de orde. Drie keer per jaar is er een consultatie van het ondersteuningsteam van de school bestaande uit de intern begeleider van een externe specialisten.

Leerlingen geven aan dat ze veel leren van de leraren en dat ze de lessen prettig vinden. Dit beeld is door de inspectie samen met de observant van de school waargenomen. Het didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat om te leren. Dit bereiken zij door bij de instructie en de verwerking rekening te houden met de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De leerlingen zijn betrokken tijdens de les en willen graag leren. De school splitst de combinatiegroepen in de morgenuren op, zodat de leerlingen voor taal, rekenen en lezen maximaal kunnen profiteren van het onderwijs. De inspectie merkt op dat de zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van leerlingen ontwikkelpunten zijn voor de school. Leraren kunnen de leerlingen meer loslaten, zodat ze eigenaar kunnen worden van hun eigen leerproces.

De school heeft op dit moment geen leerlingen die extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband. Wel zijn er leerlingen die basisondersteuning krijgen. Zo zijn er leerlingen die buiten de groep extra ondersteuning krijgen voor taal, rekenen en lezen. De school houdt deze leerlingen zoveel mogelijk binnen het basisprogramma van de groep. Daarnaast is er een hoogbegaafdengroep, die eens in de twee weken een hele morgen ondersteuning krijgen van een speciale leraar. De ondersteuning voor alle leerlingen is vastgelegd, de effecten van de ondersteuning worden in kaart gebracht en bijgesteld als dat nodig is.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

In de school heerst er een warm, respectvol en zorgzaam schoolklimaat. Aan het begin van elk schooljaar is de focus van het onderwijs gericht op de ontwikkeling van de groepscohesie in de klas en de school. De omgangsvormen worden besproken en naar aanleiding hiervan schoolregels afgesproken. Deze regels hangen in de hele school. Daarnaast werken directie en leraren aan het pedagogisch klimaat tijdens samenkomsten met de leerlingen. Ook de Kanjertraining maakt deel uit van het bevorderen van een goed schoolklimaat waarbij alle leerlingen zich veilig voelen, een voorwaarde om tot leren te komen.

Het schoolklimaat is ook veilig. De directie geeft aan dat zij samen met haar team, ouders en in leerlingen verantwoordelijk zijn en voelen voor een veilig schoolklimaat. Het respectvol omgaan met elkaar is een belangrijke voorwaarde voor de sociale veiligheid in de school. De school heeft een pestprotocol en besteedt aandacht aan media-opvoeding. Tweejaarlijks peilt de directie de tevredenheid en sociale veiligheid onder leraren, leerlingen en ouders. Leerlingen en ouders hebben in het gesprek met de inspectie aangegeven dat directie en leraren direct optreden bij sociaal onveilige situaties, zoals pesten en agressie.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering				•
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog				•

De kwaliteitszorg en ambitie zijn over de hele linie goed. De school houdt bij de inrichting van het onderwijs rekening met de kenmerken van de leerlingenpopulatie. De directie maakt elk schooljaar een jaarplan, dat zij evalueert en waarvan zij de bevindingen vastlegt in een verslag. Alle schoolafspraken zijn opgenomen in de borgingsmap die jaarlijks wordt geëvalueerd. Het team vormt een lerende organisatie en specialiseert zich voor het onderwijs aan de leerlingen. Zo is er een ICT-coach, een taalspecialist, een leraar die gespecialiseerd is in hoogbegaafdheid bij leerlingen en een universitair opgeleide specialist voor begrijpend lezen. Leraren staan open voor elkaar en de directie organiseert professionele ontmoetingen in het team. Ook is er een systeem van collegiale consultatie.

De school legt verantwoording af aan de ouders van haar leerlingen en informeert hen via de website van de school, de nieuwsbrieven, de schoolgids, de schoolkalender en de mail.

Daarnaast zijn de ouders betrokken bij de ontwikkeling van het schoolplein tot een pedagogisch verantwoorde speelplaats voor de leerlingen. De achterliggende jaren heeft de school een aantal bijeenkomsten georganiseerd rond het thema 'gedrag en identiteit', welbevinden van leerlingen en de onderwijsresultaten. Dit schooljaar is er een avond over mediabeleid en -opvoeding als vervolg op de gehouden ouderavond van vorig jaar. Dit keer worden ook de leerlingen van groep 8 bij deze avond betrokken. De school heeft een ouderbetrokkenheidsscan afgenomen en een ouderbetrokkenheidsplan geschreven. De resultaten zijn met de ouders en het bevoegd gezag besproken. Enkele ouders hebben in het gesprek met de inspectie aangegeven dat de school laagdrempelig is en dat de directie en leraren altijd bereikbaar zijn.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op de Koningin Wilhelminaschool.

Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Thema: het betrekken van de inhoudelijke bevindingen van het rapport t.a.v. de verdere ontwikkeling van de school.

De bevindingen van de inspecteur komen in hoofdzaak overeen met het door onszelf opgestelde oordeel over de kwaliteit binnen onze school.

Het geen de achterliggende jaren is opgebouwd en verworven willen we graag behouden en waar mogelijk versterken.

We denken daarbij aan

- het creëren van een veilige omgeving waarin kinderen zich kunnen ontwikkelen op cognitief gebied, sociaal-emotioneel functioneren en werkhouding: dienen, denken en doen. Wat de werkhouding van de leerlingen en de zelfstandigheid betreft denken we dat we nog een slag kunnen maken ten positieve. Dat zal dan ook nadrukkelijk de aandacht krijgen in de komende jaren, waarbij ook inzet van coöperatieve werkvormen de nodige aandacht zal krijgen.
- Opbrengstgericht werken aan de kwaliteit van ons onderwijs. Wij zijn gericht op het geestelijk welzijn van de kinderen en op een goede ontwikkeling en voorbereiding op hun plaats in de samenleving. Wij inspireren leerlingen en betrekken hen bij dat wat er in de groep gebeurt. We denken in mogelijkheden, in oplossingen, in behoeften en niet in tekortkomingen. Gezien de populatie ouders op onze school, die hoofdzakelijk bestaat uit MBO- en HBO-opgeleide ouders dienen we ambitieuzer te zijn waar het gaat om de opbrengsten in de wetenschap dat het stellen van ambitieuze doelen en het hebben van hoge verwachtingen van leerlingen ook zal leiden tot verhoging van de resultaten. We willen onze tussen- en einddoelen stellen in relatie tot het opleidingsniveau van onze ouderpopulatie.

- De leerkrachten werken intensief samen en voelen zich samen verantwoordelijk voor de gestelde (verander) doelen, voor de inrichting en vormgeving van het onderwijs en voor goede resultaten. Dit willen we behouden en ons nog meer toeleggen op een professionele leergemeenschap.
- We leggen verantwoording af aan alle stakeholders die participeren in of rond de school. We willen de kwaliteitscultuur nog verder verhogen door expliciet meer aandacht te geven aan ouderbetrokkenheid. Dit zal gepraktiseerd gaan worden door intensieve ouder- en kindgesprekken waarbij het gaat om het welbevinden, de betrokkenheid en de resultaten van het individuele kind.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook de Koningin Wilhelminaschool.

Op 25 januari 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties zijn samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag heeft de inspectie een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren

gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke

managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.